

Zwerfafval bij waterschappen

Een verkenning

 UNIE VAN WATERSCHAPPEN
THEMAGROEP ZWERFAFVAL

Joan Meijerink
Waterschap Zuiderzeeland

Zwerfafval, plastic en water

- Zwerfvuil nummer 3 in top 10 Ergernissen van burgers in de openbare ruimte
- 77% van zwerfafval in water bestaat uit plastic
- Waterschappen als 'doorvoerhaven'

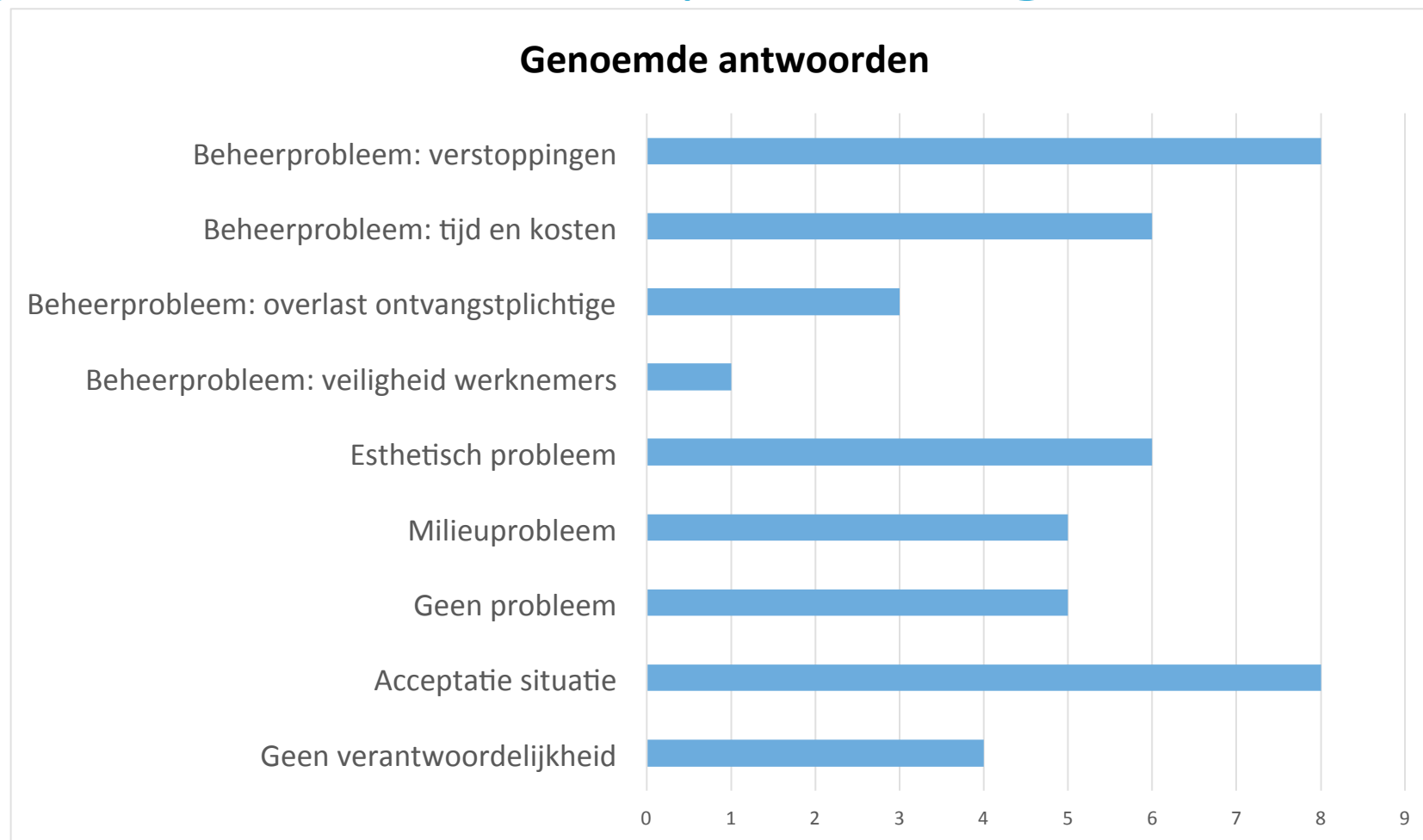
Zwerfafval nader onderzocht

- Hoofdvragen:
  - In hoeverre leeft het thema bij de waterschappen?
  - Wat is de rol van de waterschappen bij het oplossen van de problematiek?
- Onderzoeksvragen:
  - Wat zijn de effecten van (plastic) zwerfafval op het beheer?
  - Uit welke materialen bestaat het zwerfafval?
  - Hoeveel zwerfafval bevindt zich in en rondom het water?
  - Hoe groot is het aandeel plastic?

Onderzoek op basis van enquête

- Enquête uitgezet onder leden Platform WaterSysteemOnderhoud
  - Inventariserende enquête, per e-mail, 61% respons
  - Verdiepende enquête, telefonisch, 100% respons
- Beantwoording veelal kwalitatief van aard
- Bij kwantitatieve beantwoording brede range in getallen
- Antwoorden aangevuld met kennis uit Themagroep Zwerfafval

Hoe kijkt uw waterschap aan tegen zwerfafval?

Onderzoek naar zwerfafval bij waterschappen

- Wel onderzoek: Waterschap Aa en Maas en Hoogheemraadschap van Rijnland
- Geen onderzoek: twintig waterschappen
- Vraag niet beantwoord: één waterschap
- Themagroep Zwerfafval vermoedt meer onderzoek:
  - Inventarisaties bij Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
  - Onderzoek door Antea Group in opdracht van acht waterschappen

Protocol voor omgang met zwerfafval

- Wel protocol/voorschrift/gewoonte: veertien waterschappen
  - Afspraken in kader van overdracht onderhoud stedelijk waterbeheer
  - Ontvangstplicht van aangelande
  - Onderhoudsafspraken in bestekken
  - Afspraken en gewoonten over opruimen
- Geen protocol/voorschrift/gewoonte: zeven waterschappen
- Vraag niet beantwoord: twee waterschappen

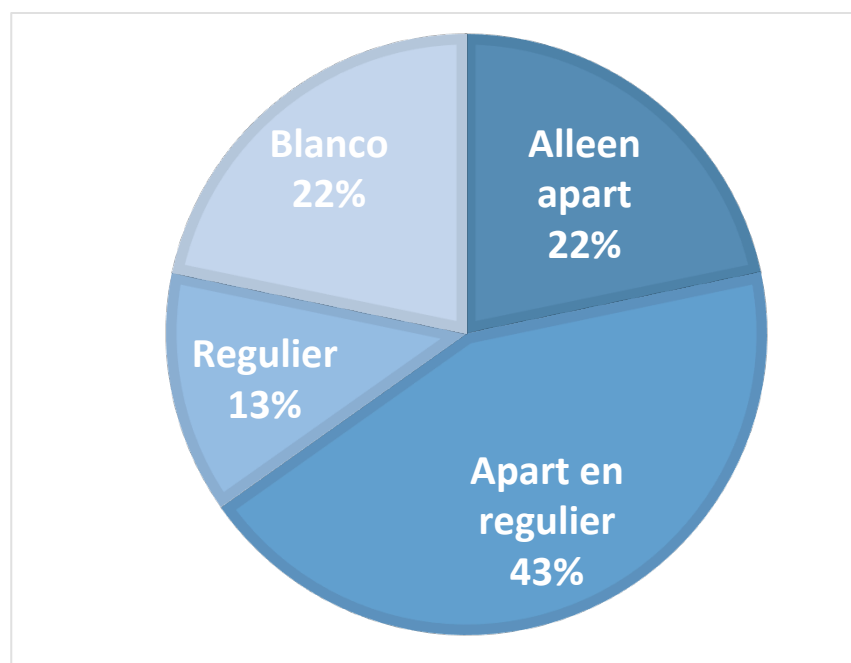

Apart opruimen of onderdeel van onderhoud

- Volgorde verschilt:
  - Maaionderhoud → zwerfafval verwijderen uit maaisel
  - Zwerfafval verzamelen → maaionderhoud

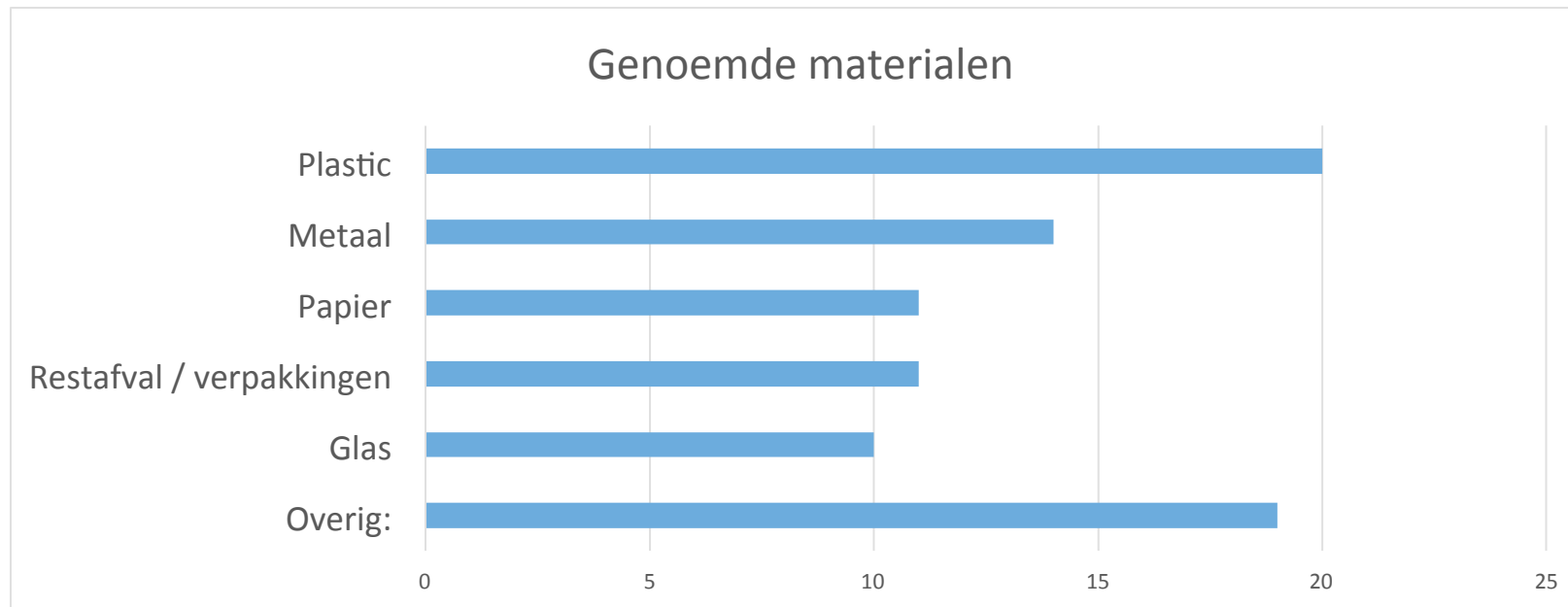
- Aparte inzameling:
  - Op afroep na melding
  - Regelmatig / ingepland

Samenstelling zwerfafval

- Verschil in type zwerfafval tussen stad en land
- Aandeel plastic wordt niet bijgehouden

Gewicht, kosten en uren rond zwerfafval

- Verwijderd zwerfafval: 0,2 ton tot 430 ton per jaar
- Afvoerkosten zwerfafval: 2.000 euro tot 50.000 euro per jaar
- Extra kosten afvoer maaisel/roostergoed door zwerfafval: twaalf waterschappen
- Meerkosten door zwerfafval in maaisel/roostergoed: 750 tot 35.000 euro per jaar
- uren: 10 uur tot 3.400 uur per jaar

Tot slot: baten van zwerfafval?

- Waterschap Peel en Maasvallei: bijdrage voor storten metaal gaat naar jaarlijkse activiteit voor gebiedsbeheerders
- Recycling: bruikbare gevonden voorwerpen worden hergebruikt

Geen kerntaak, wel op de agenda?

- Ketenakkoord Kunststofkringloop:
  - gericht op oplossen en voorkómen van plastic zwerfvuil
  - ondertekend door Unie van Waterschappen
- Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie: gericht op milieutoestand zeegebied
- Impact op beheertaak bijvoorbeeld verstopping van duikers, klachten van burgers
- Overdracht onderhoud stedelijk waterbeheer leidt tot grotere impact op beheertaak

Logo Ketenakkoord
Kunststofkringloop

Wat zouden de waterschappen/ waterbeheerders zelf kunnen doen?

- B.v. activiteiten, instrumenten, monitoring, organisatorisch, ...